ชื่อเรื่อง

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมในวรรณกรรมเสี่ยงทาย:

กรณีศึกษาวัดและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดตาก

ผู้วิจัย

อุไรวรรณ สิงห์ทอง

ประธานที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ นาวาโท ดร.วัฒนชัย หมั่นยิ่ง

กรรมการที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สนม ครุฑเมือง

ประเภทสารนิพนธ์

วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., สาขาวิชาภาษาไทย,

มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556

คำสำคัญ

ภาพสะท้อนสังคม วรรณกรรมเสี่ยงทาย

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมที่ปรากฏใ**นวรรณกรรม** เสี่ยงทาย: กรณีศึกษาวัดและสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ในจังหวัดตาก จำนวน 4 ด้าน คือด้านค**รอบครัวด้าน** ความเป็นอยู่ด้านบุญกรรม และด้านคำสอน

ผลการวิเคราะห์ พบว่าภาพสะท้อนสังคมด้านความเป็นอยู่ ปรากฏมากที่สุดเพราะมนุษย์ ต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีปัจจัย 4 ที่เหมาะสมภาพสะท้อนสังคมด้านครอบครัวพบมากเป็น อันดับที่สอง เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันพื้นฐานของสังคม เพราะเป็นสถาบันที่เป็นจุดเริ่มต้น ของการให้การศึกษาและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีการอบรมสั่งสอนบุตรให้รู้จักผิดชอบชั่วดี และการเลือก คู่ครองที่ตีภาพสะท้อนสังคมด้านบุญกรรมพบมากเป็นอันดับที่สาม สะท้อนให้เห็นว่ามนุษย์มีความ เชื่อเรื่องบุญและกรรมอยู่ถึงแม้สภาพสังคมจะเปลี่ยนไปมาก การทำบุญอาจจะได้รับความนิยม น้อยลง แต่ก็ยังคงทำบุญเพื่อสะเดาะเคราะห์เมื่อมีเวลาและโอกาสที่เหมาะสมภาพสะท้อนสังคม ด้านคำสอนพบเป็นอันดับสุดท้าย เพราะสังคมไทยในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการอบรมสั่งสอน คุณธรรมจริยธรรมน้อยลงดังนั้นโอกาสที่จะได้ศึกษาพระธรรมหรือการเข้าวัดปฏิบัติธรรมจึงมีน้อย และไม่ให้ความสนใจในคำสอนเพราะเห็นเป็นสิ่งไกลตัว จากการศึกษาวิจัยจึงสรุปได้ว่าสังคม ต้องการให้ทุกคนรักและปรองดองกันจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การเสี่ยงทายจึงมี จุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เสี่ยงทายสามารถคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้งยังเป็นการให้ กำลังใจในการดำเนินชีวิต เพราะการเสี่ยงทายยังบอกถึงความต้องการอยากรู้ขั้นพื้นฐานของ มนุษย์ การเสี่ยงทายจึงเหมือนการขอพรจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อดลบันดาลให้ตนเองและครอบครัวมี ความสุข

Title

AN ANALYSIS OF SOCIAL REFLECTION IN DIVINATION

LITERATURE: A STUDY OF THE TEMPLES AND HOLY PLACES

IN TAK PROVINCE

Author

Uraiwan Singthong

Advisor

Associate Professor Commander Wattanachai Manying, Ph.D.

Co - Advisor

Associate Professor Kanchana Witchayapakorn, Ph.D.

Associate Professor Sanom Krutmuang, Ph.D.

Academic Paper

A Thesis for M.A. Degree in Thai Language

Naresuan University, 2013

Keywords

Social Reflection, Divination Literature

ABSTRACT

This thesis aims to analyze social reflection in divination literature from temples and holy places in Tak province. The analysis focuses on four main subject matters, including family, everyday living, karma, and didactic content.

The result of the study indicates that the subject matter that appears most frequently in divination literature is the social reflection on everyday living. It shows that the basic needs of human beings are a good quality of life and four basic necessities of life. The second ranked subject matter is the social reflection on family. It reveals that family is the fundamental unit of society. The main responsibility of the family is to educate their children, instill in them ethical behaviors, and teach them how to find a good spouse. The third most frequent subject matter is the social reflection on karma. This result indicates that people still uphold a belief in good and bad karma. Although people might not make merit as often as in the past due to impact of social change, they still do so in order to exorcise their misfortunes whenever an opportunity arises. The social reflection on didactic content is the least frequent subject matter found in divination literature. This result illustrates that people give very little importance to ethical and moral education. Since they have less opportunity to practice Dharma or learn

Buddhist teaching, didactic content is then perceived as something irrelevant and not worth paying attention to.

Based on the result of the study, it can be concluded that the ultimate goal of the society is to have everyone live happily together in peace and harmony. The main purpose of divination literature is to help people foresee unexpected future. In addition, it helps provide emotional support. Since the eagerness to know the unexpected future can be considered one of the basic needs of human beings, a belief in divination literature is thusa way for people to ask divine power to bless them and their family happiness and good fortunes.

